

Present Perfect (Simple)

- předpřítomný čas (prosty) -

Hlavní rozdíl mezi minulým a předpřítomným časem

Hlavním rozdílem je to, že minulý čas mluví o minulosti, tedy o tom co se už kdysi stalo, zatímco předpřítomný čas vždy mluví spíše o přítomnosti. Větou v předpřítomném čase vždy sdělujeme něco s platností v přítomnosti, něco, **co je tady a teď**. Předpřítomný čas je totiž **jeden z přítomných časů** (doslova 'přítomný čas dokonavý'), proto v takové větě **nikdy nesmí být obsaženo konkrétní časové určení** (yesterday, last week, on Tuesday apod.)

Použití předpřítomného času

1) Whole Life Experience (Celoživotní zkušenost)

První z nich je, když mluvíme o svých zkušenostech, dosažených výsledcích, o tom, co jsme **JIŽ** udělali nebo **JEŠTĚ** neudělali za celý svůj život.

I've been to the USA twice. – předpřítomný čas

Nesdělujeme kdy, pouze oznamujeme, že jsme tam již byli, že (nyní) máme tu zkušenost se dvěma návštěvami USA.

X I was in the USA last year. – minulý čas

Tato věta naopak nesděluje, jakou zkušenost mám nyní, kolikrát jsem již v USA byl, ale pouze oznamuje, co se stalo loni. Je zde tedy nutné použít minulý čas, nikoliv předpřítomný.

I haven't seen the film. – předpřítomný čas

Tato věta říká, že jsem ten film neviděl, tedy oznamuji něco o přítomnosti – nevím o čem je, neznám ho. Věta neříká, co jsem dělal či nedělal v minulosti.

X I didn't see the film yesterday. – minulý čas

- Zde pouze říkáme, že jsem ten film neviděl včera, ale mohl jsem ho vidět kdykoliv jindy, např. včera dávali film Brave Heart, a protože jsem ho již předtím mnohokrát viděl, nebo protože nemám rád český dabing, nedíval jsem se, neviděl jsem ho (I didn't see it). Viděl jsem ho však již mnohokrát (I have seen it many times) – tím oznamujeme, jakou nyní máme zkušenost.

2) Recent Activity (Nedávné děje, v poslední době se stalo)

Třetí použití předpřítomného času se vztahuje k nedávným událostem. Říkáme, že se to stalo **TED**, nedávno, v poslední době.

I haven't seen her recently. – předpřítomný čas

- Zde říkáme, že jsme ji již dlouho neviděli, v poslední době, tedy v současnosti. Opět tedy sdělujeme informaci týkající se přítomnosti (např. v minulosti jsem ji vídal často, nyní – v poslední době – nikoliv)

X I didn't see her at the party. – minulý čas

- Tato věta nemá z přítomnosti nic společného, pouze říká, že jsem ji neviděl v té konkrétní situaci či chvíli. Jinak jsme se např. vidali hodně i předtím a vidáme se i nyní.

She has **already** finished all her tasks. Už **dokončila** všechny své úkoly.

Have you taken out the garbage **yet**? Už jsi vynesl smetí?

I've **just** arrived. Právě jsem dorazil.

We have invited thirty people to our wedding **so far**. Dosud jsme na naši svatbu pozvali třicet lidí.

3) Open Time Period (Otevřené časové období)

Mluvíme o období, které stále probíhá; používáme **today** nebo všechna spojení s **this**_____ (pokud se v tom období stále nacházíme), případně **now**

I haven't seen him **today**. –dnešek stále probíhá, ještě ho můžu vidět.

Have you skied **this** winter? – pokud je zima stále v plném proudu, použijí předpřítomný čas.

I have seen the film twice **now**.

4) Long-lasting Activity (Dlouho trvající činnost)

Akce, která začala v minulosti a trvá již delší období (např. deset a více let) + věty se slovesy, která tvoří průběhový čas.

I have lived here **my whole life**.

They have worked for that company **since they finished their studies**.

She has taught English **for fifteen years now**.

They have known each other **since high school**.

Předpřítomný čas v běžných podobách

Podívejte se na několik příkladů, které ukazují, jak se předpřítomný čas nejčastěji používá. Všimněte si především tučně vyznačených slov a frází, které jsou pro tento čas typické (neznamená to však, že s nimi vždy je jen předpřítomný čas).

- I have **never** been **to** the USA. – říkáme, k čemu vůbec nikdy nedošlo (nikdy za mého života) ale stále se to může změnit – je to jen současný stav
- Have you **ever** eaten caviar? - tento příklad se podobá předchozí větě: zajímá nás, zda k tomu již vůbec někdy došlo
- I have **always** wanted to be a doctor. – vždycky jsem chtěl a stále ještě chci
- I've **just** finished my work. (Právě jsem dokončil svoji práci.) – právě teď se to stalo, je to tedy velice nedávná minulost, skoro přítomnost
- Have you taken out the garbage **yet**? (Už jsi vynesl ty odpadky?) – ptáme se, jestli už to je udělané nebo ne. YET naznačuje, že se něco očekává, že tedy ty odpadky měl vynést a nás zajímá, zda to již udělal nebo ne, tedy zajímá nás současný stav.
- No, I haven't done it **yet**. – Tato věta odpovídá na předchozí – oznamuje, že požadovaný úkon (vynesení odpadků) ještě neudělal
- Can you feed the dog? – I've **already** fed him. – oznamujeme, že již je to uděláno. ALREADY používáme, pokud něco proběhlo dříve, než někdo očekával.
- I **still** haven't found the keys that I lost last week. – Stále ještě se to nepodařilo. STILL používáme takto v záporných větách v případech, že se někdo o něco snaží a stále ještě to neudělal.
- I've seen two films **today**. – Dnešek je ještě součástí přítomnosti, dnešek je nyní. Daná situace se tedy ještě může změnit – můžu se ještě na nějaké filmy podívat – proto předpřítomný čas
- I've met five famous people **in my life**. – Za svůj život ještě nějaké možná potkám, jedná se tedy o otevřenou přítomnost, je to jen současný stav, nikoliv něco co už je nenávratně pryč.
- I've **recently** visited the USA. – Recently/lately naznačuje, že se jedná o nedávnou minulost (v poslední době).
- **How many** books by Shakespeare have you read? – ptáme se, kolik jich již četl, tedy na současný stav – ten se může ještě libovolně měnit
- **How many times** have I told you? – ptáme se na to, kolikrát již to proběhlo, opět tedy současný stav, který se může měnit
- **How long** have you lived here? – ptáme se, jak již je to dlouho, opět na současný stav, který je stále otevřený
- I've lived here **all my life**. – celý můj život, jeto stále ještě otevřená věc, ještě tu pravděpodobně bydlet budu
- I've loved U2 **since** I bought their first album. – od té doby až do dnes, stále je miluju, je to tedy ještě otevřená přítomnost, neříkám tedy jen to, co bylo, ale i to, co je nyní
- I've been a teacher **for** eight years. – je to tak již osm let, stále to tak je, stále jsem ještě učitel, neříkám tedy jen to, co bylo, ale i to, co je nyní.

Signal Words

*Tato slova Vám napoví, že jde o předpřítomný čas.
Ale pozor, neznamená to, že je nemůžete použít i v jiných gramatických časech!*

výraz	překlad	příklad ve větě
ever	v otázce = někdy v záporu = nikdy	I haven't ever been there. (Nikdy jsem tam nebyl) Have you ever been to Paris? (Bylas někdy v Paříži?)
never	nikdy	She has never been here. (Nikdy tu nebyla.)
just	právě (nedávno)	I have just eaten. (Právě jsem jedl.)
recently	nedávno	She has recently bought a new house. (Nedávno si koupila nový dům.)
yet	v otázce = už v záporu = ještě ne	Have you seen him yet? (Už jsi ho viděl?) I haven't seen him yet. (Ještě jsem ho neviděl.)
already	už	I have already seen him. (Už jsem ho viděl.)
so far	dosud doposud /	I haven't done it so far. (Ještě jsem to neudělal.)
up to now	dosud	I haven't seen him up to now. (Doteď jsem ho neviděl)
since	od	I've lived here since 1990. (Bydlím tu od r. 1990.)
for	po dobu	I've lived here for 10 years. (Bydlím tu 10 let.)
lately	v poslední době	I haven't skied much lately. (V poslední době jsem moc nelyžoval.)
before	před tím	I haven't done this before. (Tohle jsem nikdy před tím nedělal. = Dělám to teď poprvé.)